

Sarı tehlike gün geçtikçe daha ziyade yaklaşıyor İtalyan gazeteleri Avrupanın Sovyet Rusyaya muzaheretini istiyorlar

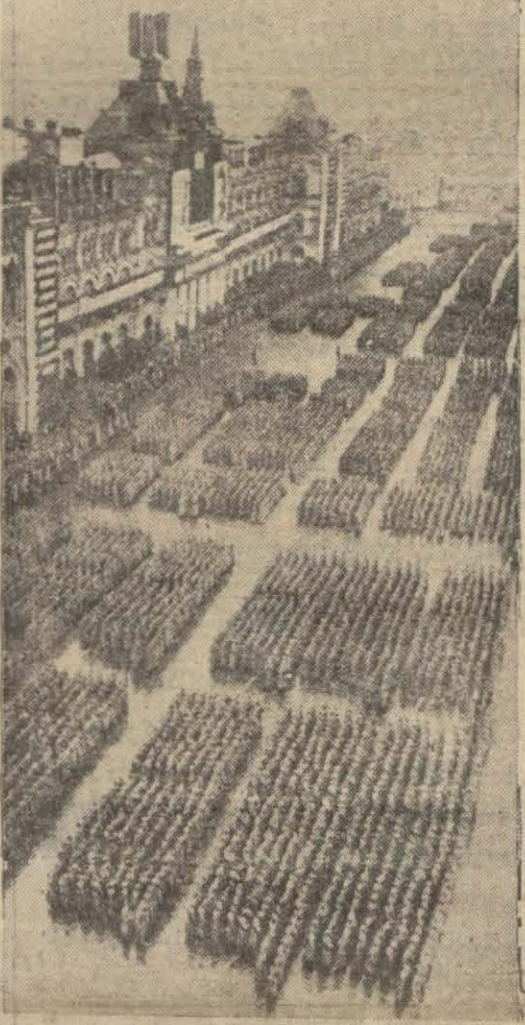
Roma 25 — Aksay şark vaziyeti İtalyan mahafilini de şiddetle meşgul etmeğe başlamıştır. İtalyan gazeteleri Japonyanın takip ettiği politika ve yaptığı hazırlık hakkında uzun makaleler neşrediyorlar.

Gazetelerin mütalâası şudur: Japonya bütün Asyayı hükmü altına almak, bu suretle Avrupaya hâkim olmak istiyor. Bir zamanlar pek uzak görülen sarı tehlike bugün çok yaklaşıyor. Bütün Avrupa devletleri buna karşı tedbir almalıdırlar.

Gazetta del Popolo bu münasebetle yazdığı makalede diyor ki: «Japonya geçen sene haksız ve sebepsiz yere Milletler Cemiyetinden ayrıldığı zaman derhal şiddetli tedbirler almak, Japon mallarına umumî bir boykot ilân etmek lâzımdı. Bu fırsat kaçırıldı. Şimdi bir çare kalıyor: Muharebe etmek...»

Japonya ile Sovyet hükûmeti arasında bir gün harp olacağı muhakkaktır. Bu muharebede Sovyet hükûmeti bütün Avrupayı müdafa edecektir. Esasen Rusya ötedenberi sarı tehlikeye karşı Avrupanın bekçisi vaziyetinde idi. Şimdi bu vaziyet bir kat daha kuvvetlenmiştir.

İtalyan gazeteleri Sovyet Rus-

Sovyet Rusya ordusunun bir geçit resmi

yanın Aksay şarkta ki vaziyetine maddi surette değilse bile manen yardım edilmesini istiyorlar.

Zaman kimin için çalışıyor?

Paris 25 (A.A.) — Favas

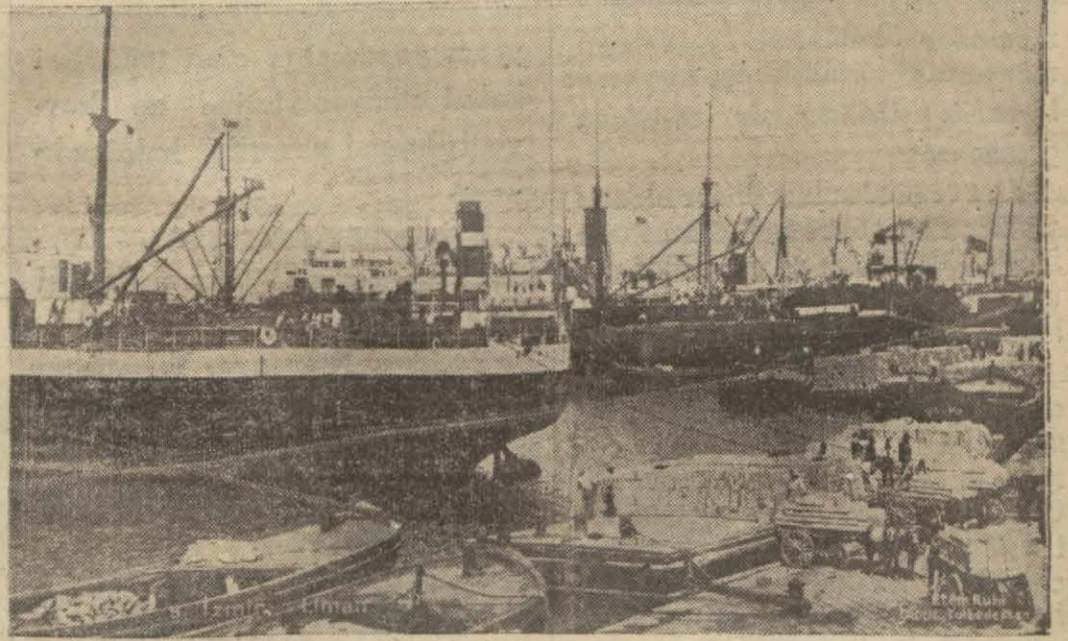
ajansından: Temps gazetesi dünkü başyazısını Japonyanın harici siyasetinden bahse hasretmiştir. Temps bu yazısında diyor ki:

«Sovyetler birliği hükûmetinin Amerika tarafından tanınması, Rusyanın Vladivostoku ve Rus-Mançu hududunu bütün uzunluğuna müdafaaya hazırlanmak üzere uzak şarkta bir çok asker toplaması pek aşikâr bir surette görülüyor ki Tokyoda oldukça tesir hasıl etmiştir. Bundan Rusya ile Japonya arasında bir ihtilâf çıkması tehlikesinin bugün altı ay evvelkine nazaran daha az ihtimal dahilinde olduğu, gerek Tokyo ve gerek Moskova hükûmetlerinin esas davadan vaz geçmemekle beraber, bilhassa zaman kazanmağı düşündükleri neticesi çıkarılabilir.

«Hiç bir şeyi tesadüfe bırakmayan Japonya uzun vadeli bir siyaset tatbik ediyor. Bu siyaset tedbirleri ve sabırlı davranmağı icap ettirir. Aynı zamanda Japonya Mançuride elde ettiği neticeleri de kuvvetlendirmeye çalışıyor. Bununla beraber beynelmîlî ahval ve şeraitin değişmesi imkân ve ihtimali her zaman mevcuttur. Zamanın Japonya lehine mi, yoksa Sovyetler birliğinden yana mı çalıştığını hiç kimse şimdiden kestiremez.»

Celâl beyin seyahati Nazilli fabrikasında 1300 işçi çalışacak

Bu fabrikanın ince basma dokuması da çok muhtemeldir

İzmir rıhtımından bir manzara

İzmir 25 (Hususi) — İktisat ve kili Celâl bey burada bulunduğu günlerde iktisadi tetkiklerle beraber, hususî bir program dairelerinde, şehrin orta ve meslek mekteplerini de gezmiştir. Vekil bey, her mektepte gördüğü intizamdan ve eski senelere nisbetle nazara çarpan inkişaftan büyük bir memnuniyet beyan etmiştir. Bu meyanda akşam yemeğini kız muallim mektebi talebe ve talim ailesi içinde yemiş, hanımlarla uzun uzadıya hasbihallerde bulunmuştur. Vekil beyin bu ziyaretlerinde kendilerine vali Kâzım paşa ile Ziraat bankası umum müdürü Kemal Zaim beyler de refakat ediyordu.

Vekil bey mıntakamızı ziyaretlerinde iktisadi bütün işler üzerindeki vaziyet ve ihtiyaçları tamamilen tesbit etmiştir. Tütün ve kuru meyva ihracatçıları ile yapılan temaslardan müsbet neticelere intizar olunabilir. Vekil bey bilhassa şunu tebarüz ettirmiştir: ihracatın bir elden yapılacağı

[Devamı ikinci sahifede]

Suriye hududu civarında cinayet

Bir fransız yüzbaşısıle neferi Suriye toprağında öldürüldü

Halep 17 — Hasice mesalibi hassa reisi yüz başı «Jerinas» geçen gün hudut işleri hakkında Türk hudut heyetile görüşmek üzere hususî otomobile Hasiceden «Telebyaza» g'tmekte iken Reselâyine 8 kilometre mesafede iki şakinin hücumuna uğramış, mayet neferi öldürülmüş, kendisi de üç kurşun yarası almıştır.

Yüz başı bu hadise üzerine Resulâyine dönmesi için şoförüne emir vermiş, fakat henüz yolda iken vefat etmiştir. Eşkiya meçhul bir semte doğru kaçmışlardır. Canilerin yakalanması için ehemmiyetli tedbirler alınmış ve takiple-rine başlanmıştır. Eskiyanın akrabalarından bazıları tevkif edilmiştir.

Takas meselesi tahkikati devam ediyor

Vilâyetin bir tebliği - Hâkimiyeti Milliye'nin verdiği tafsîlât

İstanbul vilâyetinden: Üç gündemberi günlük gazetelerde takas suiistimali hakkında mündericatinâ uymıyan büyük harfli başlıklarla müphem ve efkârı umumiyeyi bulandıran bir takım neş-

riyat yapılmaktadır. Meselenin hakikati şudur ki takas işle meşgul olan heyetin ve bunların muamelâtı hakkında şüphe ve tereddüdü davet etmiş [Devamı 2 inci sahifede]

Eski nüfus tezkereleri

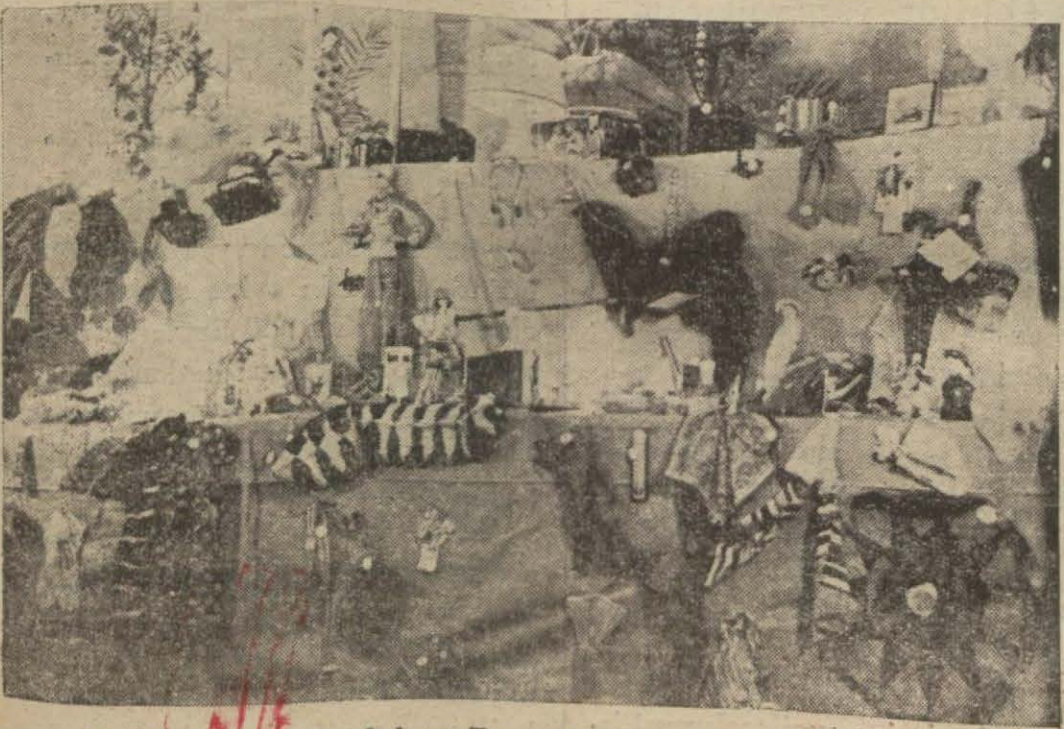
Ay nihayetine kadar değiştirmiyenlerden ceza alınacağı doğru değil

Ankara 25 (Hususi) — Nüfus idaresine gelen malûmata göre, mektum nüfuslar, her tarafta büyük bir tehalükle nüfusa yazılmaktadır. Bilhassa bu iş için İzmir'e giden nüfus umum müdürü Galip bey buraya avdet eylemiş ve çok iyi intibalarla döndüğünü söylemiştir.

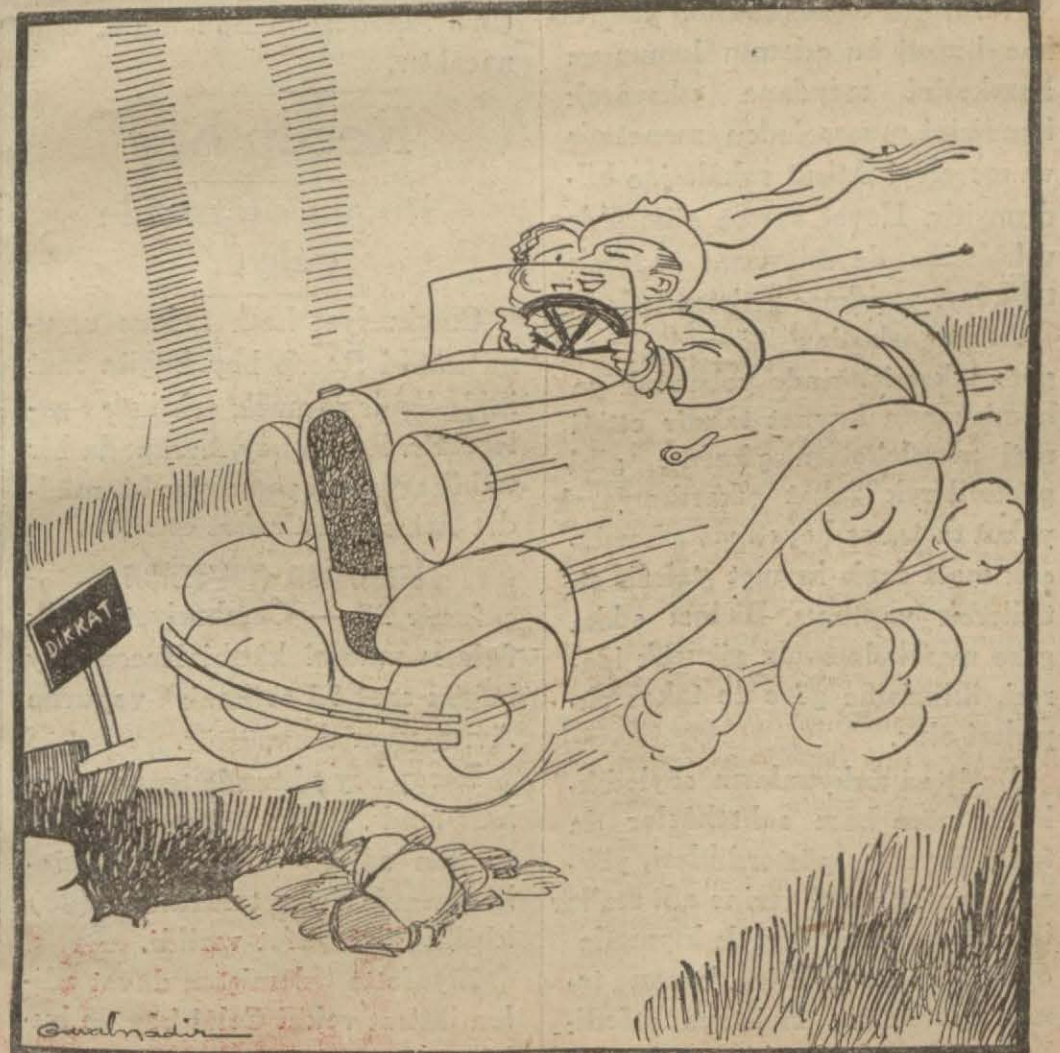
Galip bey İzmirde bulunduğu sırada, İstanköylü muhacirlerin iskânı işle de meşgul olmuştur. Bu muhacirler, Çeşme kazasının Alaçatı ve Koste nahiyelerinde yerleştirilmişlerdir.

Burada çıkan ve halkı telâşa düşüren bir rivayete göre arap harflerle yazılmış olan nüfus tezkereleri bu ayın nihayetine kadar değiştirilmediği takdirde sahiplerinden ellişer lira para cezası alınacaktır. Keyfiyeti Galip beyden sordum, dedi ki:

— Aslı yoktur, cevabını verdi. Bu şayia, inkılâba hizmet etmiş olmak için bazı kaza kaymakamlarının alması oldukları tedbirden galattır.

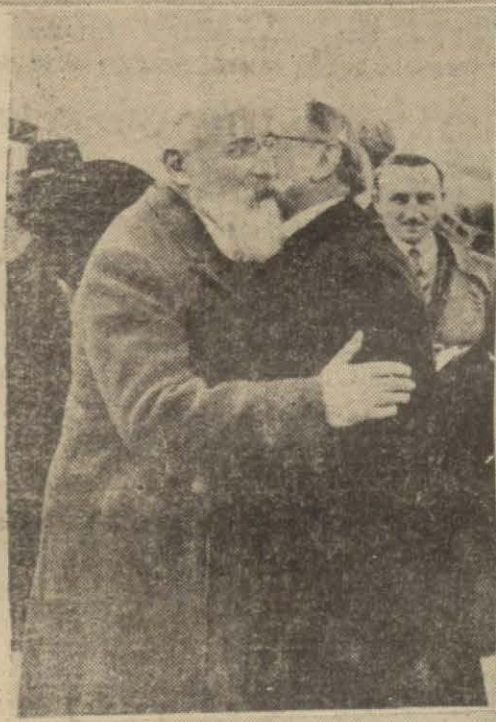
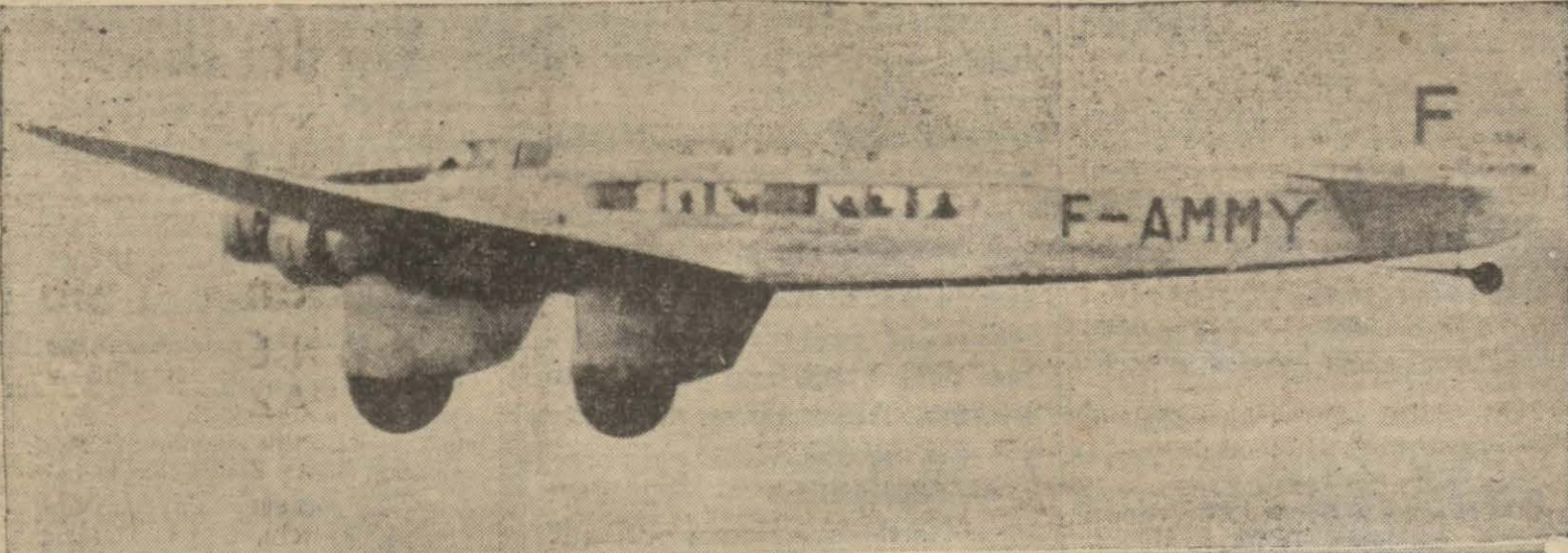

Cumhuriyet Halk fırkası Beyoğlu şubesi tarafından dün akşam Tokatlıyan salonlarında bir balo verilmiştir. Balo çok parlak olmuş ve sabaha kadar sürmüştür. Baloya iştirak edenlere güzel hediyeler verilmiştir. Resmimizde bunlardan bir kısmı görülüyor.

— Otobüse çarpan otomobilin içinde aşikâr varmış..
— İnanna sevgülüm, iftirdir!..

Fransadaki tayyare kazası

Yukarıda Emeurande tayyaresi uçarken, ortada Hindiçini umumî valisi M. Pasquier Marsilyada kardeşine veda ederken tayyare yanarken, aşağıda M. Pasquier tayyareye binerken ve yangından sonra tayyarenin enkazı

Fransa ile Hindi Çini müstemlekesi arasında hava seferleri yapmağa tahsis edilen Emeurande isimindeki üç motörlü büyük Fransız tayyaresi geçen hafta Paris civarında Corbigny köyü yakınında düşerek parçalanmış ve içinde bulunan on kişi ölmüştü.

Fransada büyük bir heyecan uyandıran bu kazanın sebebini anlamak için tahkikat yapılmaktadır. Emeurande geçen sene yapılmış çok sağlam bir tayyare idi. Şimdiye kadar bir çok mühim seyahatler yapmıştı. Hattâ Fransız hava nazırı M. Cot bir kaç ay evvel Sovyet Rusyayı ziyaret ettiği zaman Paristen Moskovaya bu tayyare ile gitmişti.

Tayyare büyük ve ağır olmasına rağmen çok kullanışlı ve manevra kabiliyeti fazla idi. Hattâ tayyarenin eski pilotu Doret bununla bir çok cambazlıklar yapmış, taklalar atmıştı. Yeni pilot Launey de Fransanın en mahir pilotlarından biri idi.

Tayyare Paristen kalkarak Hindi Çiniye kadar gitmiş ve Hindi Çinden tekrar Parise hareket etmişti. Seyahatin en güç kısımlarını bitirmiş, Parisin yanına kadar gelmişken kazaya uğraması teessürü arttırmıştır.

Tayyarede pilot ve telsiz memurundan başka Hindi Çini umumî valisi M. Pasquier ve yaveri, Fransız hava postaları idaresi müdürlerinden M. Chaumier ve zevcesi, hava postaları kumpanyası erkânından bazıları bulunuyordu.

Tayyare, kazaya uğradığı gün sabahleyin erken Atinadan kal-

karak öğleden az sonra Marsilyaya vasil olmuş, bir saat kadar Marsilya civarındaki tayyare meydanında kalmıştı. Oradan hareket ettikten sonra çok fena bir hava ile karşılaşmış ve Lyon tayyare meydanına inmişti. Burada benzin almış ve tekrar havalanmıştır.

Kaza saat on sekiz vakitleri vuku bulmuştur. Evlerinden fırlayan halk tayyareyi düşmüş ve yanar bir halde bulmuşlardır.

Tayyarenin neden dolayı kazaya uğradığı henüz anlaşılamamıştır. En kuvvetli ihtimal kar ve don dolayısıyla tayyarenin ağırlaşarak manevra kabiliyetinin azalması ve yere düşerek ateş almış olmasıdır.

Tayyare kazasında ölen M. Pasquier hemen bütün hayatını Hindi Çinide geçirmiş ve burasının imarına çok hizmet etmiş bir zattı.

Almanyada hemen herkes spor ve beden terbiyesi yapıyor. Meşhur lokantalardan biri, ahçıların bundan geri kalmaması için her gün, yukarıda görüldüğü gibi, binanın damında bunlara jimnastik yaptırmaktadır.

Cihan iktisadiyatı

Doların altın kıymeti yüzde kırk nisbetinde indirildi Cihan piyasaları şimdilik doların tehdidi altında bulunmuyor - Cihan buğday mezuatı - Frank yerine Sterlin - Yeni Zelland ve Avusturalya yün piyasası

Amerikan parlamentosu toplanıktan sonra reiscumhur Mister Roosevelt (ihtiyat altın akçesi kanun lâyihası) namı altında yaptığı teklif ile doların vaziyetini ve kıymetini şimdilik tesbit etmiştir. Bu kanun lâyihasının kongre tarafından kabulü muhakkak olduğundan Amerikanın para siyaseti artık aydınlanmış bulunuyor. Bu kanun lâyihası mevcut kâğıt ve altın doların kıymetini yüzde kırk derecesinde indirmiştir. Yani bundan sonra Amerika madenlerinden istihsal edilecek altınların kıymeti mevcut altın dolara ve kâğıt dolara nisbetle yüzde kırk daha yüksektir.

Yeni altınlara hükümet ounce başına 34 dolar 45 cent kâğıt dolar verdiği halde eski altın dolara ounce başına yalnız 20 dolar 67 cent veriyor. Yeni kâğıt dolarların kıymeti eski kâğıt dolarlara müsavî olacaktır. Bu kanun lâyihası ile hükümet Federal Reserve denilen on iki merkez bankasındaki altın dolarları hakikî kıymetlerinin yüzde kırkı nisbetinde düne bir fiatle alacaktır. Bundan iki milyar kâğıt dolar bir fark hasıl olacaktır. Bu farkı hükümet doların sterlin ve franga nazaran kambiyesunu istikrar ettirmek ve temevvüçten muhafaza etmek üzere hususî bir sermaye olarak kullanacaktır.

Cihan para işleri

Merkez bankalarındaki ihtiyat altınların kâğıt dolara nisbetle kıymeti altı milyar dolardır. Hükümet bunları dört milyar kâğıt dolar ile alacaktır. Yani altın dolarların kâğıt dolarlara nisbetle olan farkı bankalara kâr olarak bırakılmıyacak ve hükümet bu farkı alarak doların kambiyesunu istikrar ettirecek sermaye olarak kullanacaktır.

Amerika reiscumhurunun teklifi Avrupada altın mikyasına avdet şeklinde karşılanmış ve büyük ümitler uyandırmıştı. Lâkin sonradan Amerika hükümetinin altını bir mata olarak kullanmak istediği ve altın mikyasının cari olduğu memleketlerdeki usulü kabul ve tabik etmek istemediği anlaşılmıştır. Malumdur ki bu mikyasın cari olduğu memleketlerde kâğıt para her zaman altınla değiştirilebilir.

Amerika altın mikyasına avdet etmemiş olmakla beraber kâğıt doların altına nazaran kıymetini şimdilik tesbit ettiğinden Amerikan parasına bir nevi istikrar vermiştir. Amerika hükümetinin haricte altın için verdiği fiat, Amerikanın dahilinde yeni altınlar için verdiği fiatten daha aşağı ve cihan piyasasına muvafık olduğundan doların franga ve sterline nisbetle daha ziyade sukut eylemesine mani olmuştur. Binaenaleyh doların bu iki paraya nisbetle daha ziyade düşerek cihanın para işlerini altüst etmek ihtimali mevcut değildir. Vaziyet nihai ve kati bir istikrar bulmamakla beraber şimdilik bütün cihanı tehdit eden bir tehlike mevcut değildir.

Cihan buğdayları

Kanadanın 1933 senesi buğday mahsulünün kati miktarı 269 mil-

yon buşel olduğu tesbit edilmiştir. 1932 senesinin mahsulünün kati miktarı 428 buşel idi.

Amerikada 1934 senesi buğday zeriyahtan sahasının tenkis edilen miktarının muhammen miktarın yüzde 27 nisbetinde fevkinde olduğu anlaşılmıştır. Yani azalan miktarın 4,263,000 buşel yerine 3,267,000 buşel olacağı anlaşılmıştır.

Hindistanın Pencap sahasında buğday zeriyahtan sahasının bu sene 10,646,000 İngiliz dönümü olduğu tesbit edilmiştir. Geçen sene 9,927,000 dönüm idi. Fakat mezuat şiddetle yağmura muhtaç bulunuyor.

Arjantin kambiyo için evvelce doları sonradan frangi esas tutmuştu. Şimdi de İngiliz lirasını esas ittihaaz etmiştir. 15 pesos bir sterlindir.

Yün

Yeni Zelant yün mahsulüne bu sene en ziyade Almanya ile Fransa müşteri çıkmıştır. Wanganuide 30,000 balya yün satılmıştır. Fransa kuzu yünü alıyor. İnce boyun yünü piyasası 18,1-4 penstir. Avusturalyada Sydney piyasasında yünün balyası 25 sterlin 12 şilin 5 penstir. Libresi 20,7 pens oluyor.

Irak

Irakta asri iska kanal sistemleri vücuda getirilmektedir. Kütilemarede bir set yapılacaktır. Setin uzunluğu 300 metre olacaktır. Bu set Firat ile Dicle arasındaki irtibat kanalı Hai sularını tanzim edecektir. Setin derhal inşasına başlanacaktır.

Firat ile Dicle arasındaki bütün araziye iska ve pamuk ekilmesi için Osmanlı idaresi zamanında Willcoks tarafından hazırlanan plân daha sonra tatbik olunacaktır.

Adapazarı belediye reisi istifası etti

Adapazarı 24 (Hususi) — Adapazarı belediye reisi Rauf beyin istifası tahakkuk etmiştir. Yeni reisin kimin olacağı malûm değildir. Hariçten birinin getirileceği kuvvetle muhtemeldir.

Adapazarında elektrik cereyanı

Adapazarı 24 (Hususi) — Burada gündüzleri elektrik cereyanı verilmiyordu. Halkın müracaatı üzerine gündüzleri de cereyan verilmeğe başlanmıştır. Bu vaziyet tüccarı ve halkı çok sevindirmiştir.

Fakir talebeye yardım

Aydında Gazi Paşa mektebi himaye heyeti tarafından 50 çocuğa elbise ve kundura temin edilmiştir.

Yedi Eylül mektebinde de 30 talebeye elbise verilmiştir.

Halkevinden:

Bugün saat 20,5 ta Evimizin Gülhane parkı methalindeki Alayköşkü kısmında Temsil şubemiz tarafından (Köyün namusu) piyesi temsil edilecektir. Arzu edenler Alayköşkünden davetiye alabilirler. Çocuk kabul edilmez.

Dr. A. KUTIEL

Karaköy'de Topçular caddesi No. 33 (11640)

